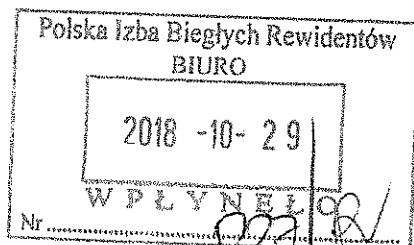

**Departament Rachunkowości i Rewizji
Finansowej**

DR2.5201.50.2018

Pan
Krzysztof Burnos
Prezes
Krajowej Rady Biegłych Rewidentów
Polska Izba Biegłych Rewidentów
al. Jana Pawła II 80
00-175 Warszawa

W odpowiedzi na Pana pismo z dnia 29 sierpnia br. (znak: DWA-20180829-007) Departament Rachunkowości i Rewizji Finansowej Ministerstwa Finansów przedstawia poniżej stanowisko w sprawie sporządzania sprawozdania z badania w postaci elektronicznej oraz opatrywania go kwalifikowanym podpisem elektronicznym biegłego rewidenta.

W świetle obowiązującego od 1 października 2018 roku znowelizowanego przepisu art. 86 ust. 1 ustawy z dnia 11 maja 2017 r. o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym (Dz. U., poz. 1089 z późn. zm.), w przypadku podmiotów podlegających wpisowi do rejestru przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego sprawozdanie z badania sporządza się w postaci elektronicznej oraz opatruje się kwalifikowanym podpisem elektronicznym biegłego rewidenta.

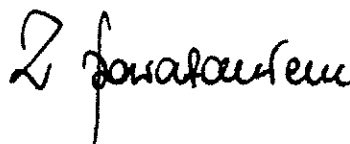
Data sporządzenia sprawozdania z badania to data, którą biegły rewident zamieszcza w sprawozdaniu z badania zgodnie z wymogami art. 83 ust. 3 pkt 18 ustawy o biegłych rewidentach oraz Krajowych Standardów Badania, i która zgodnie z par. 49 KSB 700 (Z) *Formułowanie opinii oraz sprawozdawczość na temat sprawozdania finansowego* nie może być datą wcześniejszą od daty uzyskania przez biegłego rewidenta wystarczających i odpowiednich dowodów badania, na których opiera się opinia biegłego rewidenta na temat sprawozdania finansowego, w tym dowodów, że wszystkie składniki sprawozdania i ujawnienia, które składają się na sprawozdanie finansowe zostały sporządzone oraz osoby o potwierdzonych uprawnieniach zapewniły, że wzięły odpowiedzialność za to sprawozdanie finansowe. Proces sporządzania sprawozdania z badania kończy się złożeniem podpisu przez biegłego rewidenta pod sprawozdaniem z badania. W opinii Departamentu data podpisu sprawozdania z badania powinna być datą tożsamą z datą sporządzenia sprawozdania z badania. Dopiero opatrzenie sprawozdania z badania podpisem oznacza zakończenie procesu sporządzania sprawozdania z badania, tj. potwierdzenie przez biegłego rewidenta treści sprawozdania z badania, w tym zawartej w nim opinii o badanym sprawozdaniu finansowym oraz potwierdzenie przeprowadzenia przez biegłego rewidenta wszystkich procedur badania, które pozwoliły mu uzyskać wystarczające i odpowiednie dowody badania, stanowiące podstawę wydanej opinii.

Należy również zauważyć, że składanie podpisu (elektronicznego lub odręcznego) na sprawozdaniu z badania nie jest tylko czynnością stricte techniczną, ale stanowi ostatni etap procesu sporządzania tego dokumentu.

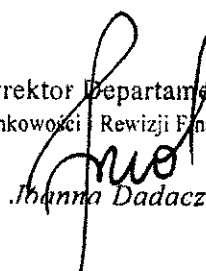
Zatem sytuacja, w której data sporządzenia sprawozdania z badania (data uzyskania dowodów badania potwierdzających opinię) różni się od daty jego podpisania (kwalifikowanym podpisem elektronicznym lub odręcznie) może stwarzać ryzyko iż, biegły rewident nie przeprowadził dodatkowych procedur badania, które pozwoliły mu uzyskać wystarczające i odpowiednie dowody badania, stanowiące podstawę wydanej opinii, tj. w okresie od daty sporządzenia sprawozdania z badania do daty jego podpisania mogły wystąpić zdarzenia, które mogą mieć wpływ na rodzaj opinii biegłego rewidenta o badanym przez niego sprawozdaniu finansowym, jak również na samo sprawozdanie finansowe.

Pragniemy jednocześnie zwrócić uwagę, iż zakres odpowiedzialności biegłego rewidenta podczas badania sprawozdania finansowego wynikający z późniejszych zdarzeń rozumianych jako zdarzenia mające miejsce pomiędzy datą sprawozdań finansowych a datą sporządzenia sprawozdania z badania, czy też takich, o których biegły dowiaduje się po dacie sprawozdania z badania, ale przez datą udostępnienia sprawozdań finansowych lub też po dacie udostępnienia sprawozdań finansowych, w tym możliwość zmiany daty sporządzenia sprawozdania z badania, określają wymogi *KSB 560 Późniejsze zdarzenia*.

Warto podkreślić, że ani *KSB 700 (Z)* ani też *KSB 560*, nie przewiduje sytuacji, w której występuje różnica pomiędzy datą sporządzenia sprawozdania z badania a datą jego podpisania, bez względu na to czy sprawozdanie z badania sporządzane jest w postaci papierowej, czy też elektronicznej i czy opatrywane jest podpisem elektronicznym, czy też odręcznym.

Dyrektor Departamentu
Rachunkowości i Rewizji Finansowej

Joanna Dadacz

Do wiadomości:

1. Komisja Nadzoru Audytowego
2. Komisja Nadzoru Finansowego